

2^e VOORTGANGSRAPPORTAGE

Brede Aanpak Dakloosheid Fryslân

SEPTEMBER 2022

Opdrachtgever: PO Sociaal Domein Fryslân

Opsteller: Kwartiermaker BAD

Contactpersoon: Evert Boomsma / Sander Haga

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
2. VISIE EN MISSIE VAN BAD	3
2.1. PREVENTIE	3
2.2. TOELEIDING	4
2.3. OPVANG	4
2.4. WONEN.....	5
2.5. RECENTE ONTWIKKELINGEN.....	5
3. DE TIEN PROJECTEN VAN BAD.....	6
PROJECT 1: REGIONAAL TRANSFERPUNT	7
PROJECT 2: DUURZAAM VERBLIJF	9
PROJECT 3: OUTREACHEND BEMOEIZORG TEAM	11
PROJECT 4: INTERVENTIEWERK JONGEREN.....	12
PROJECT 5: GEWOON THUIS.....	13
PROJECT 6: SKILLS IN DE STAD.....	14
PROJECT 7: KAMERS MET KANSEN	15
PROJECT 8: CENTRALE TOEGANG MAATSCHAPPELIJKE OPVANG	16
PROJECT 9: 24- UURSOPVANG EN INLOOPVOORZIENING MO	17
PROJECT 10: TUSSENVORZIENING JONGVOLWASSENEN (16-24)	18
OVERIGE KLEINE PROJECTEN BINNEN BAD	18

1. INLEIDING

Het ministerie van VWS heeft begin 2021 het plan Brede Aanpak Dakloosheid Fryslân (BAD) gehonoreerd met een eenmalige bijdrage van € 3,4 miljoen. Deze tussenrapportage beschrijft in het kort de ambitie van BAD en de vier pijlers waar het op gebaseerd. Naast de toekenning van VWS is voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen door het ministerie van BZK een Specifieke Uitkering van € 1,3 miljoen toegekend voor het programma Skills in de Stad.

2. VISIE en MISSIE van BAD

Het is onze missie dat iedere inwoner van Friesland een eigen plek heeft. Ook als het leven enorm tegenzit en als het woonvormen betreft die we nog moeten creëren met elkaar.

De beste manier om dakloosheid tegen te gaan is voorkomen dat mensen hun woning of een plek in een voorziening kwijtraken. Lukt dat niet, dan is het zaak zo snel mogelijk weer een nieuw **thuis** te kunnen vinden. Het behouden van een woning vraagt ook dat op tijd een passend aanbod van zorg- en ondersteuning beschikbaar is. Ook noodzakelijk is institutionele souplesse. Medewerkers van wijk- en gebiedsteams, woningcorporaties en zorgaanbieders zullen zich moeten inspannen om zo creatief mogelijk, binnen de kaders van de wet en regelgeving, voorzieningen in te zetten. Ons plan bevat een aantal concrete projecten die in onderlinge samenhang uitdrukking geven aan onze ambitie. Kort samengevat is onze visie "iedereen gewoon een (t)huis".

Onze visie is gericht op 4 pijlers:

1. Preventie
2. Toeleiding
3. Opvang
4. Wonen

2.1. Preventie

Onder preventie verstaan we in eerste instantie het voorkomen dat iemand zijn woning of verblijfplaats, bijvoorbeeld in een zorginstelling, verliest. Afhankelijk van de situatie waarin iemand zich bevindt zal preventie gericht zijn op verschillende doelen. In de thuissituatie is preventie gericht op het voorkomen van escalatie, herstellen van rust en stabiliteit en het voorkomen dan wel verhelpen van schulden.

Preventie richt zich in de BAD ook op de omgeving door outreachend met goed getrainde professionele hulpverleners aanwezig en zichtbaar te zijn. Daarnaast richt preventie zich op het organiseren van maatschappelijk herstel voorafgaand en na uitstroom uit een opvangsituatie. Duurzame betrokkenheid en (intensieve) begeleiding op de verschillende levensgebieden voorkomt dat oude problemen weer terugkeren. Via onder andere multidisciplinair outreachend werk gaan wij de drempel verlagen voor mensen die het moeilijk vinden om hun hulpvraag kenbaar te maken.

Deze vorm van bemoeizorg bereikt mensen die zich aan diverse vormen van zorg en ondersteuning onttrekken, waardoor we het risico op vergaande maatschappelijke teloorgang verlagen. Aanvullend aan de outreachende teams wordt specifiek ingezet op interventiewerk gericht op de doelgroep jongeren.

Preventie heeft ook betrekking op het voorkomen van verslechtering van de situatie door bijvoorbeeld ervoor te zorgen dat er, samen met de persoon in kwestie, een juiste en samenhangende diagnose wordt opgesteld. Waarbij niet alleen wordt gekeken naar de psychische gesteldheid maar ook naar het sociaal en somatisch welbevinden. Door inzet vanuit de multidisciplinaire teams kan men vanuit laagdrempelig contact en na opbouw van vertrouwen, door onder andere observatie, worden gediagnosticeerd. Via een eventuele behandeling kan vervolgens effectief worden toegeleid naar

passende vervolgondersteuning, zorg en plaatsing. Nadrukkelijk wordt het belang van samenwerking tussen woningcorporaties, zorgaanbieders en gemeenten benoemd om effectief preventief te kunnen werken.

2.2. Toeleiding

Onder toeleiding verstaan wij het begeleiden van de hulpbehoevende van de ene naar de andere woonsituatie of zorgen voor passende ondersteuning. Van bijvoorbeeld een crisisopvang naar een eigen plek, van detentie terug naar de eigen woning of het aanvragen van een zorgindicatie of behandeling. We gaan werken aan het verbeteren van de toeleiding door dit efficiënter en effectiever in te richten. Een verbeterde toeleiding zorgt ervoor dat mensen niet van het kastje naar de muur worden gestuurd en worden 'rondgepompt' in het zorglandschap. Naarmate de complexiteit van de hulpvraag toeneemt, neemt ook het aantal partners wat betrokken is bij de zorg en ondersteuning toe. Toeleiding gaat dan om een goede samenwerking in het netwerk, mandaat om voorzieningen in te zetten en het faciliteren bij transfermomenten bijvoorbeeld vanuit een intramurale setting naar een thuisituatie. In de BAD zetten we daarom in op o.a. een centrale toegang voor de MO en een Transferpunt, waarin actief wordt gezocht naar de best passende oplossing op het snijvlak van wonen/verblijf, zorg en ondersteuning. Een efficiënte toeleiding levert ook een preventieve werking op en schept duidelijkheid in de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen. Het Transferpunt is daarnaast inhoudelijk-verbonden aan het actieprogramma Weer Thuis. Waarbij gemeenten, zorgaanbieders en woningcorporaties samen afspraken hebben gemaakt over huisvesting, passende inzet van zorg en onderlinge samenwerking voor inwoners die een periode van dakloosheid hebben doorgemaakt

2.3. Opvang

Hoewel we er alles aan willen doen om te voorkomen dat mensen dak- of thuisloos raken, realiseren we ons dat er altijd personen zullen zijn die niet op eigen kracht in huisvesting kunnen voorzien. Dit betekent dat opvangplekken altijd noodzakelijk zullen blijven. De inschatting is wel dat we in Friesland met minder plekken toekunnen door onder andere te werken aan een efficiëntere inrichting en functie van de maatschappelijke opvang. Opvang zal alleen worden ingezet als het niet anders kan en als het moet dan zo kort als mogelijk. Afhankelijk van de situatie zal opvang tussen de 3-9 maanden moeten duren. Mensen die wel vrijwel volledig zelfredzaam zijn, willen we alleen in uitzonderingssituaties opvangen, als er een aantoonbare noodzaak is, zoals veiligheidsproblematiek. De voorkeur gaat ernaar uit om goed te triageren in de noodzaak tot opvang - Ook wordt er actief nagedacht over de inrichting van een centrale toegang voor de maatschappelijke opvang in Friesland. Binnen de centrale toegang zullen experts uit verschillende organisaties samenwerken om zowel actief te werken met de dakloze doelgroep als preventief ondersteunen om dakloosheid te voorkomen. Na de periode van dakloosheidgaan we er met betrokken ketenpartners voor zorgen dat mensen, individuen en gezinnen, die weer op zichzelf gaan wonen, goed en adequaat ondersteund worden. Uitstroom van mensen moet goed georganiseerd worden. Als eerste professionele schil om het Transferpunt heen, zijn er vanuit elke maatschappelijke opvangaanbieder uitstroomcoördinatoren aangesteld. Zij hebben onderling nauw contact over de caseload en werken samen aan het inzichtelijk maken van de factoren die een rol spelen bij het dakloos raken, knelpunten en streven naar een verbetering van de uitstroom uit de opvangvoorzieningen. -

2.4. Wonen

Over een eigen woonplek beschikken is een recht wat we binnen BAD concreet willen maken door zoveel mogelijk aan te sluiten bij de woonwens en -behoefte van mensen. Een (t)huis als vertrouwde basis is essentieel om aan herstel te kunnen werken. De directe woonomgeving speelt daarbij ook een belangrijke rol. Begrip en mededogen van de omgeving zijn essentieel om de draad weer op te kunnen pakken. Binnen de gehele doelgroep daklozen zien we subgroepen die (nog) onvoldoende sociale- en woonvaardigheden hebben om met andere mensen samen te kunnen leven. Het gaat hier mensen om mensen met combinatie van psychische problemen, middelenverslaving en/of een lichte verstandelijk beperking. Deze combinatie is vaak ook aanleiding tot overlastgevend gedrag en bemoeilijken uitstroom uit de maatschappelijke opvang. Met BAD gaan we actief bezig om voor deze mensen, volwassen en jongeren, meer specifieke woonvormen te creëren, zoals Duurzaam Verblijf en Tussenvoorziening Jongvolwassenen.

Met BAD willen we mogelijk maken dat iedereen op een zo normaal mogelijke manier kan voorzien in zijn of haar woonbehoefte zonder dat er eerst van alles moet escaleren. En soms is daarbij wat extra's nodig, een steun in de rug. Een kamer voor een student, het delen van een woning, een unit voor iemand die de maatschappelijke conventie voorbij is of gewoon een huis in de buurt waar een ondersteunend netwerk is. Voor jongeren in een kwetsbare positie willen we zoveel mogelijk maatwerk bieden in het zelf vinden van creatieve oplossingen (bijvoorbeeld t.a.v. de kostendelersnorm).

manier kan voorzien in zijn of haar woonbehoefte zonder dat er eerst van alles moet escaleren. En soms is daarbij wat extra's nodig, een steun in de rug. Een kamer voor een student, het delen van een woning, een unit voor iemand die de maatschappelijke conventie voorbij is of gewoon een huis in de buurt waar een ondersteunend netwerk is. Voor jongeren in een kwetsbare positie willen we zoveel mogelijk maatwerk bieden in het zelf vinden van creatieve oplossingen (bijvoorbeeld t.a.v. de kostendelersnorm).

2.5. Recente ontwikkelingen

Op 2 juni 2022 heeft staatssecretaris van Ooyen samen met de ministers voor Armoedebeleid en Volkshuisvesting een kamerbrief verstuurd waarin hij uiteenzet wat zijn ambities zijn om dakloosheid te voorkomen. En het proces om te komen tot een structurele aanpak. Citaat uit die brief:

Voor de komende jaren zijn de leidende principes van de aanpak dakloosheid: de focus op 'wonen eerst' en preventie mét passende en flexibele begeleiding op maat. En in de tweede plaats de "Ontwikkeling aanpak dakloosheid 2023-2030" op basis van deze uitgangspunten met ervaringsdeskundigen, gemeenten als medeoverheid en andere partners.

Om tot een breed gedragen plan te komen is er in juni 2022 gestart met de opzet van een Coalitie Dakloosheid. Deze coalitie bestaat uit een aantal ministeries (VWS, BZK), belangenorganisaties dak- en thuislozen, AEDES, VNG en Ervaringsdeskundigen. SDF neemt namens de Friese gemeenten, naast gemeente Amsterdam en gemeente Zwolle ook deel aan de coalitie.

Samenhangend met het streven om te komen tot een plan heeft het kabinet structureel 65 miljoen euro per jaar begroot voor de aanpak van dakloosheid. In 2022 is hieruit 2,3 miljoen euro aan Centrumgemeente Leeuwarden uitgekeerd in de Decentralisatie Uitkering Maatschappelijke Opvang. Het voornemen van de staatssecretaris is om de 65 miljoen euro de komende jaren uit te keren in de vorm van een Specifieke Uitkering (SPUK). Samen met de VNG zijn de gemeenten hier geen voorstander van, omdat het extra administratieve lasten met zich meebrengt en meer onzekerheid. Hoewel een definitief besluit nog niet is genomen lijkt het wel deze kant op te gaan. Vanuit SDF zijn

wij met VNG en VWS hierover in gesprek. Positief is dat de komende jaren structureel extra geld beschikbaar is voor de Brede Aanpak Dakloosheid in Friesland.

3. De TIEN projecten van BAD

Bij de start bestond het programma uit zeven projecten. Daar zijn er drie bijgekomen. Het realiseren van een 24-uurs opvang voor zowel jongeren als volwassenen, het inrichten van een Centrale Toegang voor de maatschappelijke opvang en het experimenteren met een tussenvoorziening voor Jongvolwassenen. De werkgroep BAD komt regelmatig bij elkaar om de voortgang op de verschillende projecten te bespreken. Naast gemeenten zijn Sociaal Domein Fryslân (Team Wmo en Team Jeugd), de MO aanbieders (LdH, Wender en Limor) en het zorgkantoor lid van de werkgroep. In de projecten wordt natuurlijk samengewerkt met veel meer organisaties waaronder de GGD, VNN en woningbouwcorporaties.

Het project '24-uurs opvang' is toegevoegd omdat dit een essentieel onderdeel uitmaakt van een solide basisvangnet voor het herstel- en activeringsproces van dak- en thuislozen. De pilot met de Centrale Toegang is een gevolg van het starten van de werkgroep voor de '24-uurs opvang'. Na een aantal bijeenkomsten met de MO aanbieders is duidelijk geworden dat er veel behoefte is aan inhoudelijke informatie over de mensen die worden opgevangen. Vanuit de Centrale Toegang zal breder gekeken worden naar de achterliggende problematiek waaraan gewerkt moet worden. Bovendien helpt de Centrale Toegang om met alle betrokken partijen nog beter het gesprek te voeren over wat er nodig is. En kan door een efficiëntere onderlinge samenwerking meer op maat worden geplaatst binnen de bestaande voorzieningen. In dit project zal o.a. worden gekeken naar de mogelijkheden om de nachtopvang en de Algemene Opvang in Leeuwarden te integreren. Ook wordt gekeken naar huidige functie van het Huis voor Jongeren. Het project 'Tussenvoorziening Jong Volwassenen' is o.a. voortgekomen uit de aanbevelingen van de Project Moeilijk Plaatsbaren bij het Zorg- en Veiligheidshuis en de aanhoudende signalen van Wender dat een groeiende groep jongeren een beroep doen op de nachtopvang.

Binnenkort kunnen alle ontwikkelingen rond de projecten en andere BAD aangelegenheden worden gevolgd via de BAD website.

Project 1: Regionaal Transferpunt

Wat willen we	<p>De maatschappelijke opvang heeft als doel mensen die dakloos zijn tijdelijk op te vangen. Om deze functie zo breed mogelijk beschikbaar te houden is uitstroom van mensen uit de opvang naar andere huisvesting essentieel. Daarom willen we de uitstroom uit de opvangvoorzieningen bevorderen, versnellen en mensen zo snel mogelijk in een thuissituatie laten werken aan herstel. Om deze versnelling stevig te positioneren willen we bij de drie betrokken opvangaanbieders medewerkers inzetten met de opdracht om de uitstroom actief te faciliteren. Dit laatste door casuïstiek op te pakken en knelpunten die de uitstroom belemmeren praktisch op te lossen door werkprocessen te stroomlijnen. Deze medewerkers fungeren vanuit de opvangorganisaties tevens een brug naar het Transferpunt.</p> <p>In 2022 is het Convenant Weer Thuis gesloten. Het doel van het Convenant is het bevorderen van de uitstroom uit voorzieningen en een zachte landing in de woon- en leefomgeving, het Transferpunt is ook een belangrijk onderdeel van dit Convenant. Het Transferpunt is een belangrijke hoeksteen van de BAD om eraan bij te dragen de uitstroom uit o.a. Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang te matchen aan passende huisvesting en ondersteuning. Het Transferpunt faciliteert toeleiding van de groep mensen met een complexe hulpvraag naar een passende plek. Het Transferpunt zorgt voor overzicht van de in-, door- en uitstroom en herkomst van cliënten en de toeleiding naar een eigen plek. Daarnaast faciliteert het Transferpunt het overleg tussen betrokken gebiedsteams, woningcorporaties en zorgaanbieder zodat bij uitstroom passende zorg en ondersteuning ingezet kan worden. In het regionaal Transferpunt kunnen alle verzoeken voor bemiddeling naar plaatsing vanuit instellingen in behandeling genomen worden en verdeeld worden over de beschikbare plekken.</p>
Wat verwachten we	<p>Door de uitstroom uit opvangvoorzieningen actief te monitoren en te coördineren en daar samen in op te trekken verwachten we dat knelpunten sneller worden gesignaleerd en geadresseerd. Daarnaast is het doel om meer uniformiteit en samenhang aan te brengen in de werkwijzen van de betrokken organisaties. De verwachting is dat via het Transferpunt jaarlijks tussen de 100-120 uit de opvang mensen kunnen worden gekoppeld aan een passende woonplek. Het Transferpunt moet op termijn ook de uitstroom uit BW, de vrouwenopvang en mogelijk de residentiele jeugdzorg faciliteren.</p>
Milestones (voortgang september 2022)	<p>1. Start Transferpunt medio 2021</p> <p>Het Transferpunt is per 1-9-2021 operationeel. Er zijn gedetailleerde werkprocessen inclusief formulieren met de betrokken partners ontwikkeld en afgestemd. De uitstroomcoördinatoren bij de drie MO aanbieders (Wender, Leger des Heils en Limor) zijn op alle locaties aangesteld. Net als een uitstroomcoördinator bij straathoekwerk van VNN. Vanaf februari 2022 is het Transferpunt daadwerkelijk gestart met het aanmelden van personen uit de opvang voor bemiddeling bij woningcorporaties. De eerste fase van het Transferpunt heeft vooral in het teken gestaan van het registreren van alle mensen die bij de opvang in beeld zijn en het afstemmen met alle betrokken partijen over de samenwerking rondom opvang en uitstroom. Op peildatum 1 juli 2022 stonden er 400 mensen geregistreerd in de monitor van het Transferpunt. Door het Transferpunt wordt halfjaarlijks gerapporteerd in een afzonderlijke rapportage.</p> <p>Op dit moment kan geconcludeerd worden dat het Transferpunt in de basis goed is neergezet en haar plek heeft gevonden in de samenwerking tussen alle betrokken partijen. Fase 1 kan daarmee worden afgesloten. De komende tijd zal in fase 2 de nadruk komen te liggen op consolideren en verdiepen. Ook zal er meer focus worden gelegd op het actief sturen op uitstroom.</p> <p>2. Input voor convenant Actieprogramma Weer Thuis</p> <p>Vanuit het Transferpunt is input geleverd voor het concept-convenant Actieprogramma weer thuis. Dit Convenant is begin 2022 gesloten tussen alle Friese gemeenten, zorgaanbieders MO en Beschermd Wonen en de Friese woningcorporaties. Het Transferpunt heeft een belangrijke functie in de uitvoering van het convenant.</p> <p>3. Monitor van in- en uitstroom</p> <p>De monitor van het Transferpunt wordt gevuld met data van personen die zich aanmelden bij de maatschappelijke opvang en wordt gevuld met data van de formulieren die de MO aanbieders bij het Transferpunt aanbieden. Er is een structureel overleg met de uitstroomcoördinatoren van de MO aanbieders. Zie voor dit punt ook de tussentijds rapportage Transferpunt die onderdeel is van deze voortgangsrapportage.</p>

	4. Instellen van financiële overbruggingsfaciliteit (Doorbraakbudget)		
	Deze faciliteit is nu beschikbaar voor het Transferpunt. Er kunnen door de uitstroomcoördinatoren aanvragen worden gedaan via een speciaal ontwikkeld formulier. Dit budget is ervoor bedoeld om drempels weg te halen die een noodzakelijke maar ook soepele uitstroom van cliënten uit de MO in de weg staan. Een voorbeeld is het beschikbaar stellen van een bedrag om een huurschuld af te lossen waardoor iemand opnieuw een woning van een corporatie kan huren. Ook is een aanvraag gehonoreerd waarbij de kosten van verblijf in Duurzaam Verblijf Engwierum van een zeer moeilijk te plaatsen persoon uit de nachtopvang tijdelijk worden betaald in afwachting van een toekenning WLZ of beschermd wonen indicatie. Het toekennen van deze beschikkingen kan doorgaans weken tot maanden in beslag kan nemen. Verdrietig, maar ook bijzonder was, dat met behulp van het Doorbraakbudget, een terminaal zieke man overgebracht kon worden naar een hospice waar deze omringd door goede zorg na enkele weken is overleden.		
	5. Overzicht van de plaatsingsmogelijkheden in Friesland		
	Nog in ontwikkeling		
	6. Ca. 100 uitstroomcasussen succesvol aangemeld bij het Transferpunt		
	Sinds de start van het Transferpunt zijn er vanuit de zorgaanbieders MO en Beschermd Wonen 400 cliënten aangemeld bij het Transferpunt. Op 1 juli 2022 zijn hiervan 95 personen weer uitgestroomd naar een nieuwe woonsituatie. Hiervan zijn 16 gezinnen via bemiddeling uitgestroomd naar een woning van een van de woningcorporaties. Op peildatum 1 juli 2022 waren er daarnaast 25 bemiddelingsaanvragen in behandeling bij de woningcorporaties. Zie ook separate rapportage met betrekking tot de monitor in- en uitstroom maatschappelijke opvang		
	7. Evaluatie		
	8. Inkoopkader		
Opmerkingen	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een separate rapportage met betrekking tot de monitor in- en uitstroom maatschappelijke opvang. Deze rapportage is onderdeel van de bestuurlijk voortgangsrapportage BAD; - Rondom de in- door en uitstroom van mensen in de maatschappelijke opvang en beschermd wonen zijn tientallen organisaties betrokken. Dit zorgt voor veel complexiteit rondom de samenwerking. Door werkprocessen uit te schrijven, te bespreken en uit te wisselen wordt voortdurend gewerkt aan het verbeteren van de samenwerking. Het duurt soms wat langer voordat de informatie en de gemaakte afspraken op alle niveaus binnen de organisaties bekend zijn. De hoge werkdruk die breed wordt gevoeld en de soms vele personele wisselingen zet de samenwerking soms onder druk. - Het Transferpunt is door een aantal partijen benaderd die niet onder de reikwijdte van het Convenant Weer Thuis vallen voor het aanmelden van cliënten voor bemiddeling. Deze aanvragen kunnen helaas niet in behandeling worden genomen. Het toont echter wel aan dat het Transferpunt wordt gezien als een effectief hulpmiddel bij het zoeken naar passende plekken. - De personele bezetting van het Transferpunt is een punt van aandacht. De administratieve verwerking van alle data, voorbereiding van de uitstroomoverleggen etc. vraagt meer tijd dan vooraf is ingeschat. 		
Betrokken partijen	SDF, Friese gemeenten, Wender, Leger des Heils, Limor, woningcorporaties/ particuliere verhuurders, zorgverzekeraar, zorgkantoor en waar nodig aangevuld met partijen uit het domein van Zorg en Veiligheid (Veiligheidshuis, GGD etc.).	Projectleider	Tjitske Steerenberg (SDF)

Project 2: Duurzaam Verblijf

Wat willen we	Een duurzaam verblijfsvoorziening voor mensen met bijzonder complexe problematiek waarbij veelal sprake is van een psychiatrische aandoening, verslaving, sociale problematiek en bijvoorbeeld een licht verstandelijke beperking. Voor plaatsing in deze voorziening gelden in principe geen contra-indicaties. Duurzaam Verblijf richt zich vooral op stabilisatie, rust, regelmaat en waar mogelijk activeren, niet op behandeling. Een multidisciplinair team moet de benodigde zorg en ondersteuning bieden gericht op de complexe onderliggende problemen. Duurzaam Verblijf bevindt zich op het snijvlak van diverse domeinen. De doelgroep raakt zowel aan het Sociaal Domein (Wmo) als aan het Zorgdomein (ZVW/WLZ) en aan het Veiligheidsdomein (Justitie). Personen wonen voor lange tijd in deze voorziening.
Wat verwachten we	Duurzaam Verblijf leidt tot rust en stabiliteit bij de bewoner, minder recidive naar probleemgedrag (met bijv. vaak als gevolg uitzetting), maatschappelijk rendement op zorg en ondersteuning, afname van politie inzet en overlast in de omgeving. Ook zal de voorziening werken als 'drukventiel' voor andere zorginstellingen. Voor de project periode wordt ingezet op het plaatsen van maximaal 13 cliënten.
Milestones (voortgang september 2022)	<p>1. Identificeren geschikte locatie Beschermd Wonen locatie Engwierum (gemeente NEF) van het Leger des Heils is de plek waar dit project wordt uitgevoerd. Op deze locatie is al veel ervaring met personen met complexe problematiek. Naast appartementen in het centrale gebouw zijn er recent ook drie Tiny Houses geplaatst. Er is een samenwerkingsconvenant gesloten tussen het Leger des Heils en SDF waarin afspraken zijn gemaakt over resultaten, financiering, monitoring en evaluatie.</p> <p>2. Opzet van 24/7 multidisciplinair team Het multidisciplinair team bestaat uit 24/7 aanwezige ervaren woonbegeleiders op locatie en een ondersteunende 'specialistische schil' met (verpleegkundig) specialisten op het gebied van verslaving/middelengebruik (VNN), psychiatrie (Kien GGZ) en licht verstandelijke beperking (Alliade). Er is een samenwerkingsconvenant gesloten tussen LdH, SDF, VNN, Kien GGZ en Alliade waarin afspraken zijn gemaakt over de typen inzet en financiering van de specialistische schil bij de personen die (gaan) wonen in Duurzaam Verblijf.</p> <p>3. Start plaatsing cliënten (13 trajecten voor de project periode) Duurzaam Verblijf is bedoeld voor personen uit Friesland die in de maatschappelijke opvang verblijven of een briefadres hebben (dakloos zijn). En waarbij sprake is van complexe problematiek, wat een grote druk legt op het personeel van de nachtopvang en de gehele betrokken zorgketen. Op dit moment zijn alle plekken gevuld, na triagering binnen de zorgketen die veel samenwerkt met de nachtopvang Er zijn sinds de start van de pilot 4 nieuwe personen ingestroomd vanuit de MO. Van de huidige bewoners die al woonden in Engwierum zijn er 4 herplaatsbaar naar een minder intensief begeleide woonvorm. Zij worden op korte termijn overgeplaatst naar andere aanbieders. Dat betekent dat we op korte termijn 8 plaatsingen kunnen realiseren. Het Transferpunt is, samen met LdH en zorgkantoor, verantwoordelijk voor de triage van de potentiële bewoners. Recent is een vernieuwde route voor aanmelding en triage vastgesteld na verschillende vormen getest te hebben. Waarbij de aanmeldingen via beveiligde mail kunnen worden ingediend bij het Transferpunt.</p> <p>4. Evaluatie</p> <p>5. Inkoopkader</p>
Opmerkingen	<ul style="list-style-type: none"> - Het zorgkantoor is nauw betrokken bij deze pilot, een groot deel van de bewoners heeft een WLZ indicatie. Door LdH en Zorgkantoor is een subsidieaanvraag ingediend bij de Nederlands Zorgautoriteit voor een bijdrage van de pilot in 2023. Deze subsidie is onder voorbehoud van een paar kleine wijzigingen toegekend. De Nza gaat dus een belangrijk deel van de pilot in 2023 meefinancieren. - Met zorgaanbieders worden verkennende gesprekken gevoerd over een 2^e locatie voor Duurzaam Verblijf in periferie van een meer stedelijk gebied. Voor een bepaalde doelgroep is de nabijheid van de stad belangrijk om in hun middelenbehoefte te voorzien. De pilot laat ook zien dat er noodzaak is om de ontwikkeling van een Duurzaam Verblijfsvoorziening te onderzoeken voor mensen met voorliggend een verstandelijke beperking in combinatie met een psychische aandoening en middelenverslaving.

Betrokken partijen	Sociaal Domein Fryslân, Leger des Heils, gemeente NEF, zorgkantoor, Kien GGZ zorg, VNN en Alliade	Projectleider	Leger des Heils

Project 3: Outreachend bemoeizorg team			
Wat willen we	Een goedwerkend en dekkend aanbod van bemoeizorg in Friesland dat bijdraagt aan het verminderen van dak- en thuisloosheid en maatschappelijke teloorgang. Het doel van het team is casefinding, vroegtijdige signalering, contactlegging, diagnostiek, toeleiding en het op gang brengen van goede netwerksamenwerking tussen partijen. Het werkgebied van voor de duur van het project zal zich uitstrekken over meerdere stedelijke kernen en het buitengebied (exclusief Leeuwarden, daar is het ACT team al actief)		
Wat verwachten we	Naast samenwerking met- is kennisoverdracht naar wijk- en gebiedsteams onderdeel van het werk van het outreachende team. In dit project moet o.a. onderzocht worden of 24/7 inzet van toegevoegde waarde kan zijn ter ondersteuning van o.a. de politie, ambulance, woningbouwcorporaties en GGZ crisisdienst bij acute meldingen. Het bemoeizorgteam vult een bestaand hiaat op tussen wat de reguliere FACT teams doen en waar wijk- en gebiedsteams niet aan toe komen of voor zijn toegerust. Het team kan de druk op de lokale zorgstructuur van FACT- en wijkteams en wijk GGD'ers en aanzienlijk verminderen. Ook gaan we kijken of de inzet van het team bijdraagt aan het voorkomen van beroep op zwaardere vormen van zorg- en ondersteuning. De caseload in dit project omvat in 2022 ca. 40 cliënten.		
Milestones (voortgang september 2022)	1. Keuze tijdelijke organisatievorm		
	Er is voor gekozen om dit project aan te haken bij het OGGZ team van afdeling Maatschappelijke Crisisondersteuning van GGD Fryslân. Over de invulling van de extra fte wordt nog nagedacht. Dit zou bijvoorbeeld ook kunnen op basis van detachering uit een bestaande organisatie of externe inhuur van ZZP'ers. Het zal in eerste instantie gaan om een uitbreiding van 2 à 3 fte.		
	2. Opzet bemoeizorgteam		
	Voor het opzetten van het outreachend team is een externe projectleider geworven. Het team van Maatschappelijke Crisisondersteuning (MCO) van GGD Fryslân levert al OGGZ bemoeizorg. In de voorbereiding van het opzetten van het team zijn gesprekken gevoerd met MCO om de wensen en behoeften m.b.t. aanvullende expertise helder te krijgen. De projectleider heeft na 2,5 maand haar opdracht aan de BAD teruggegeven. Haar conclusie was dat er op dit moment onvoldoende draagkracht en draagvlak is binnen de GGD om de pilot bemoeizorg team vorm te geven.		
	3. Start aanmelding cliënten		
	4. Evaluatie		
	5. Inkoopkader		
Opmerkingen	<ul style="list-style-type: none"> - Met het vroegtijdig afbreken van de pilot bij de GGD worde er nu andere routes verkend (o.a. Zorg- en Veiligheidshuis) om de OGGZ capaciteit in Friesland te vergroten en indien nodig anders in te richten om de preventieve inzet te vergroten. - Alle Friese gemeenten hebben zich met de ondertekening van de Friese Samenwerkingsagenda ook uitgesproken voor het per gemeente inrichten van een EPA Team voor mensen met een ernstig psychische aandoening. Mogelijkheden om OGGZ inzet vanuit deze team vorm te geven wordt nu verder onderzocht. 		
Betrokken partijen	Sociaal Domein Fryslân, Zorg- en Veiligheidshuis bestaande bemoeizorgaanbieders.	Projectleider	

Project 4: Interventiewerk jongeren

Wat willen we	Interventiewerk gaat om het bereiken van (groepen) jongeren die tussen wal en schip dreigen te belanden. Het Interventiewerk Jongeren ligt in het verlengde van het Outreachend Team (Project 3) wat zich hoofdzakelijk op volwassenen richt. Interventiewerkers gaan er op uit om jongeren te vinden en aan te spreken. Door oog te hebben voor jongeren willen we het preventief aanbod vergroten om te voorkomen dat jongeren dak- of thuisloos worden. Het interventiewerk heeft een sterke signaalfunctie. Interventiewerkers spreken de taal van jongeren en zijn goed in het bouwen aan vertrouwen. Het interventiewerk speelt een belangrijke rol als het gaat om toeleiding naar de juiste loketten. Met name waar het gaat om onderwijs of schuldhulpverlening. Door het interventiewerk uit te breiden worden meer mensen bereikt en moet uitval en instroom in de opvang worden verminderd.		
Wat verwachten we	Dat provincie breed jongeren in een vroeger stadium in beeld komen waardoor sneller interventies kunnen worden opgezet om zoveel als mogelijk te voorkomen dat problemen escaleren.		
Milestones (voortgang september 2022)	1. Formatie interventieteam en keuze inzet		
	In juni 2021 is er onder alle Friese gemeenten een uitvraag gedaan naar het inzetten van extra capaciteit op het jeugdinterventiewerk. De uitvraag laat zien dat er in bijna alle Friese gemeenten behoefte is aan meer inzet van interventiewerk bij jongeren/groepen jongeren. Bij sommige gemeenten is de specifieke behoefte wel duidelijk maar bij andere gemeenten niet. Er is een extra verdiepingsslag nodig om per gemeente duidelijk te krijgen wat er al is op het gebied van jeugdinterventiewerk en waar extra interventiewerk moet en kan worden ingezet. Dit onderzoek wordt zo spoedig mogelijk opgestart. Daarbij wordt o.a. gekeken naar de gemeente van herkomst van bewoners van het Huis voor Jongeren.		
	2. Een beeld van de “witte vlekken” en knelpunten ten aanzien van signalering, contact en toeleiding van kwetsbare jongeren.		
	Door de projectleider is een verdere inventarisatie gedaan onder de gemeenten en jeugdinterventiewerkers. Met een groep interventiewerkers zijn twee uitgebreide sessies gehouden om een gezamenlijke probleemanalyse te maken. Hier komt in het najaar van 2022 nog een vervolg op. Er zijn 5 problemen geformuleerd: <ul style="list-style-type: none"> 1. Onduidelijk welke partij op welk moment de regie op een casus moet/kan oppakken. Met als gevolg, escalatie; 2. Zowel bij gemeenten, zorgaanbieders, justitie als andere ketenpartners is er onvoldoende deskundigheid met betrekking tot jongvolwassenen met stapelproblematiek; 3. Er is onvoldoende aandacht voor het tijdig inzetten van psycho-educatie, met name voor ouders/ gezinnen waar basis sociale- en opvoedingsvaardigheden nagenoeg afwezig zijn; 4. De financiële kaders vanuit de wet- en regelgeving voor het inzetten van zorg en ondersteuning voor jongvolwassen en hun familie sluiten onvoldoende op elkaar aan (18- 18+) 5. Voor de jongvolwassenen, hun familie en hulpverleners is het landschap van zorg en ondersteuning te complex om daar zelfstandig hun weg in te vinden In een vervolgsessie met de jongerenwerkers wordt er naar mogelijk interventies gekeken om deze problemen aan te pakken. Maar duidelijk is nu wel dat het inspanning van veel meer partijen (gemeenten, zorgaanbieders, GI's) vraagt.		
	3. Start inzet extra interventiewerkers		
	4. Evaluatie		
5. Inkoopkader			
Opmerkingen			
Betrokken partijen	SDF, Friese gemeenten, Wender, VNN, Zorg- en Veiligheidshuis, Jeugdhulp Friesland.	Projectleider	Chris de Jong

Project 5: Gewoon Thuis

Wat willen we	<p>We willen graag dat iedereen zich gewoon thuis kan voelen, in wat voor vorm dan ook. We accepteren dat Gewoon Thuis voor iedereen iets anders kan betekenen en dat woonwensen niet gelijk staan aan woonbehoeften. Wat we ons ook realiseren is dat niet iedereen het vermogen heeft om volledig op eigen kracht vorm en inhoud te geven aan gewoon thuis. Gelukkig zijn er mogelijkheden om mensen daarbij te ondersteunen. In project zetten we in op nieuwe huisvesting met daarbij passende ondersteuning om de druk op de maatschappelijke opvang te verkleinen door de uitstroom te bevorderen. Daarbij is het (opnieuw) leren van woonvaardigheden en het voorkomen dan wel verhelpen van schulden essentieel. Bekende methodieken als Housing First passen ook in dit project.</p>		
Wat verwachten we	<p>We denken dat we op termijn met Gewoon Thuis als project ca. 100 mensen een traject aan te bieden. De inzet van Gewoon Thuis verloopt via het Transferpunt, omdat Gewoon Thuis gekoppeld is aan de uitstroom uit de Maatschappelijke Opvang. Onderdeel van de project is dat wijk- en gebiedsteams worden aangehaakt daar waar het gaat om het opstellen van het ondersteuningsplan. Na afloop van ondersteuning vanuit het project moet Gewoon Thuis geborgd worden in het lokale ondersteuningsaanbod.</p>		
Milestones (voortgang september 2022)	<p>1. Criteria voor de inzet van Gewoon Thuis</p>		
	<p>Vanaf 1 september 2021 is het Transferpunt operationeel. In het 4^e kwartaal van 2021 worden de eerste overdrachten vanuit de MO organisaties verwacht. Dan kan ook een start worden gemaakt met het in kaart brengen van de extra ondersteuningsbehoefte die vanuit Gewoon Thuis kan worden geboden. Additioneel is aan de gemeenten gevraagd naar het inzetten van extra capaciteit op Housing First om dakloosheid van burgers in de eigen gemeente te voorkomen. De uitvraag laat zien dat er bij een aantal Friese gemeenten wel behoefte is aan de inzet van Housing First. Limor is in een aantal gemeenten begonnen met gesprekken. Er wordt ook gekeken naar andere uitstroommogelijkheden.</p>		
	<p>2. Start trajecten Gewoon Thuis</p>		
	<p>Om de uitstroom uit de MO optimaal te faciliteren en de druk op met name de nachtopvang en algemene opvang te verkleinen, zijn er onder BAD 26 doorstroomappartementen aan de Oostergoweg in gebruik genomen. De drie MO aanbieders hebben elke een aantal appartementen waarbij LdH de hoofdhuurder is. Er wordt een eenmalige subsidie toegekend aan LdH waarbij o.a. afspraken worden gemaakt over de financiële bijdrage vanuit BAD en monitoring en evaluatie. LdH, Limor en Wender zorgen zelf voor de begeleiding van hun cliënten. Hiervoor is tussen SDF en de drie partijen afzonderlijk een overeenkomst getekend. Personen kunnen maximaal twee jaar in de appartementen wonen waarna ze uitstromen naar een passende woonplek. De begeleiding wordt (voorlopig) betaald uit BAD middelen, omdat alle drie aanbieders niet voor de lokale WMO (Leeuwarden) zijn gecontracteerd. Het Transferpunt stemt met de drie zorgaanbieders af welke cliënten in aanmerking komen voor plaatsing en verzorgt de registratie van gegevens van de bewoners.</p>		
	<p>3. Evaluatie</p>		
<p>4. Inkoopkader</p>			
Opmerkingen			
Betrokken partijen	SDF, Friese gemeenten, Wender, Limor, Leger des Heils, Transferpunt.	Projectleider	Verschillende personen

Project 6: Skills in de Stad

Wat willen we	Skills in de Stad richt zich op een integrale aanpak voor jong volwassenen tussen de 18 en 27 jaar. De focus ligt op onderwijs, werken en ondersteuning. Het Skills concept voorziet in de behoefte aan aanbod voor een groeiende groep jongeren met zeer complexe problematiek die bij het reguliere aanbod dreigen uit te vallen of al zijn uitgevallen. Wij willen deze jongeren de kans bieden om veilig te kunnen wonen en te werken aan herstel en participatie. Waar ook gewerkt wordt aan het verhelpen van schulden. Skills richt zich op jongeren met een complexere voorgeschiedenis en zorgvraag. Door middel van Skills willen wij jongvolwassenen een aanpak bieden wat dakloosheid onder jongeren voorkomt. Skills als concept heeft meerdere "eigenaren". Vanwege de samenhang tussen Participatie, Wonen, Onderwijs en Sociaal Domein zien we in Skills de samenwerking tussen de ketenpartijen uit de verschillende domeinen concreet worden.		
Wat verwachten we	Skills moet een bijdrage leveren aan het vereenvoudigen van de zorg- en ondersteuning aan kwetsbare jongeren door domeinoverstijgend en integraal het aanbod te organiseren voor wonen, begeleiding, werk en scholing. Skills krijgt ook een belangrijke functie in het combineren en laagdrempelig inrichten van allerlei loketten waar jongeren mee te maken krijgen.		
Milestones (voortgang september 2022)	1. Akkoord over gebruik locatie Skills		
	De gemeente Leeuwarden voert nog steeds gesprekken met het Rijksvastgoedbedrijf over de mogelijkheden rond het beschikbaar stellen van het pand aan het Catsplein 3 te Leeuwarden. Alle signalen wijzen er op dat er binnenkort een akkoord kan worden gesloten over de verwerving van het pand. Daarmee komt de realisatie van Skills een stap dichterbij. Er is inmiddels een projectleider aangesteld om voorbereidingen te treffen voor het opstellen van een realisatieplan. Het is de bedoeling dat (een deel van) het Huis voor Jongeren wordt ingevoegd in het nieuwe Skills concept. Er worden verkennende gesprekken gevoerd met een aantal geïnteresseerde partijen om de invulling van het concept verder vorm te geven, waaronder LdH, Jeugdreclassering en Wender.		
	2. Realisatieplan Skills		
	3. Start aanmelding deelnemers		
	4. Evaluatie		
	5. Inkoopkader		
Opmerkingen			
Betrokken partijen	SDF, Gemeente Leeuwarden, Rijksvastgoedbedrijf, Zorgaanbieders	Projectleider	Gemeente Leeuwarden

Project 7: Kamers met kansen

Wat willen we	Specifiek voor uitstroom uit het Huis voor Jongeren en ter voorkoming van instroom in de opvang van jongeren willen Kamers met Kansen in Friesland uitbreiden. Kamers met Kansen werkt goed in Friesland en draagt bij aan het voorkomen van zwerfgedrag onder jongeren. Jongeren huren zelf een kamer, maar worden ondersteund door vrijwilligers. De toeleiding naar Kamers met Kansen wordt gecoördineerd door Wender in samenspraak met de ROC's in Friesland. Dit project zorgt er voor dat Kamers voor Kansen ook beschikbaar komt in o.a. de gemeenten Noardeast-Fryslân, Harlingen en De Fryske Marren.		
Wat verwachten we	Sinds de start van Kamers met Kansen zijn een honderdtal jongeren geholpen. Na afsluiten van hun Kamers met Kansen-traject heeft 90 % van deze jongeren het diploma behaald of ging daarna weer vanuit een stabiele situatie naar school. In 2019 is Kamers met Kansen uitgebreid met 12 plekken verdeeld over Drachten, Heerenveen en Sneek. We willen nog meer jongeren in Friesland bereiken door het aantal kamers uit te breiden in andere delen van de provincie. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan Dokkum, Harlingen en Lemmer. Voor de uitbreiding is een uitbreiding van coördinatie-uren nodig. Uitgegaan wordt van 1 fte extra. Verder zijn er eenmalige kosten voor de verdere uitrol en borging over de provincie. De woninghuur wordt door de jongere zelf betaald.		
Milestones (voortgang september 2022)	1. Inventarisatie/ akkoord deelname gemeenten		
	In juni 2021 is er onder alle Friese gemeenten een uitvraag gedaan naar het inzetten van extra capaciteit op Kamers met Kansen. De uitvraag laat zien dat er bij een aantal Friese gemeenten grote behoefte is aan de inzet van dit concept. Wender is benaderd om met gemeenten die Kamers met Kansen willen starten of uitbreiden contact te zoeken. Er een overeenkomst met Wender gesloten om aanvullend op de bestaande kamers 10 extra Kamers met Kansen te gaan realiseren. Dit project is begin september 2022 gestart.		
	2. Akkoord deelname met betrokken ROC's		
	3. Aanmelding Jongeren		
4. Evaluatie			
5. Inkoopkader			
Betrokken partijen	Transferpunt, Wender, SDF	Projectleider	Wender

Project 8: Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang			
Wat willen we	De Centrale Toegang (CT) is de plek waar mensen die dakloos zijn zich melden voor opvang in Friesland. De CT onderzoekt of iemand in aanmerking komt voor opvang en waar die opvang dan geboden kan worden (plaatsing). Het CT beslist over de plaatsing van een dak- of thuisloze in een opvanginstelling of de inschrijving op een briefadres voor dak- en thuislozen. Door het CT wordt tevens ondersteuning geboden aan dak- en thuislozen in de vorm van een regisseur die aan een dak- of thuisloze wordt gekoppeld. Het CT vormt als frontoffice het loket voor gemeenten en andere ketenpartijen die te maken hebben met dak- en thuislozen waarbij niet meteen duidelijk is waar de betreffende persoon terecht kan, of waarbij de onderliggende zorgvraag zo complex is dat deze niet automatisch binnen het huidige aanbod kan worden opgepakt. De CT kan ook preventief worden geconsulteerd om dakloosheid te voorkomen door inzet van expertise vanuit het team. Het Transferpunt vormt de backoffice van het CT. De CT bestaat uit een fysieke plek met een multidisciplinair team (o.a. SDF, GGD, GGZ, sociale wijkteams en zorgkantoor).		
Wat verwachten we	We denken dat de CT gaat bijdragen aan een efficiëntere en effectievere beoordeling, striktere toegang en toeleiding van dak- en thuislozen naar passende zorg en ondersteuning. De CT zal bijdragen aan een betere benutting van de beschikbare opvangcapaciteit en het verkorten van de duur van de opvang. Ook zal de CT helderheid bieden wie op welke moment de regie heeft in het traject van dak- en thuislozen, dit draagt ook bij aan het sneller inzetten van laagdrempelige ondersteuning. Ook voor de cliënten komt meer duidelijkheid over hun opvangtraject en de periode daarna.		
Milestones (voortgang september 2022)	1. Opstart werkgroep		
	2. Realisatieplan centrale toegang		
	3. Start met de centrale toegang		
	4. Evaluatie		
	5. Inkoopkader		
Opmerkingen			
Betrokken partijen	Transferpunt, Wender, Limor, LdH, SDF, gemeenten, zorgkantoor	Projectleider	Wender/LdH/Limor/SDF

Project 9: 24- uursopvang en inloopvoorziening MO

Wat willen we	Om te komen tot een duurzaam, toekomstbestendig aanbod is niet alleen gekeken naar de inrichting van de dagopvang, maar ook naar de keten rondom dak- en thuisloosheid zoals die Friesland breed in ontwikkeling is. De maatschappelijke opgave om opvang te bieden "zo kort als mogelijk en zo lang als nodig" staat hierin centraal, evenals het uitgangspunt om de beweging te maken van opvang naar wonen waarbij maatgerichte hulpverlening geboden wordt. Dit project beoogt o.a. de samenvoeging van de nachtopvang, dagopvang en de algemene opvang (Wender) en het omvormen van de dagopvang van het Leger des Heils tot een laagdrempelige en multifunctionele inloopvoorziening		
Wat verwachten we	We zijn ervan overtuigd dat het van belang is dat een dak- of thuisloze burger een veilige, rustige plek geboden krijgt om toe te komen aan een proces van herstel en verandering. Met dit project starten we de beweging 'van opvang naar wonen' waarbij activering een belangrijke rol speelt om terugval en recidive te voorkomen. Dit project zal ook bijdragen aan een betere in- en uitstroom uit de MO door de concentratie van voorzieningen.		
Milestones (voortgang september 2022)	1. Opstart werkgroep		
	Er zijn twee bijeenkomsten georganiseerd waar intensieve gesprekken zijn gevoerd tussen het team van BAD en de MO aanbieders (LdH, Wender en Limor). Uitkomst van deze gesprekken is de duidelijk wens, maar ook de noodzaak van het inrichten van een Centrale Toegang voordat de omslag kan worden gemaakt naar een 24- uurs opvang. Dit laatstgenoemde project wordt voor nu in de wachtstand gezet. Zie ook project 8: Centrale Toegang		
	2. Realisatieplan 24- uurs opvang en inloopvoorziening		
	3. Start nieuwe voorzieningen		
	4. Evaluatie		
	5. Inkoopkader		
Opmerkingen			
Betrokken partijen	Transferpunt, Wender, Limor, LdH, SDF	Projectleider	Wender/LdH/Limor/SDF

Project 10: Tussenvoorziening jongvolwassenen (16-24)			
Wat willen we	Bij een aantal jongeren is sprake van forse gedragsproblematiek voortkomend vanuit (vermoedens van) autisme en/of hechtingsproblematiek etc. Deze jongeren laten een achterstand in algehele ontwikkeling zien, waardoor zelfstandig wonen te hoog gegrepen is. In bestaand (geïstitutionaliseerd en voorwaardelijk) zorgaanbod ligt vaak de focus op eigen regie en zelfstandigheid. Daarbij lopen de jongvolwassenen het risico zichzelf te overschatten en vervallen dan in schulden, druggebruik, drughandel en prostitutie. Voldoende ondersteuning bij het opbouwen van 'beschermende factoren' voor de toekomst zoals omgaan met geld en woonvaardigheden worden hier gemist. Het aanbieden van passende woonruimte en ondersteuning als tussenvoorziening is noodzakelijk om de spiraal van verder afglijden en teloorgang te voorkomen. Wat ontbreekt in Friesland zijn kleinschalige voorzieningen waar jongvolwassenen zowel voor kortere als langere periode kunnen wonen. Anders dan bij andere bestaande voorzieningen, moeten deze jongeren bij voorkeur in kleine leefgroepen worden ondersteund. Waar het kan individueel en met eigen kamer waarbij ze terug kunnen vallen op vaste mentoren die aanwezig zijn en hen gevraagd en ongevraagd begeleiden. Dagbesteding of weer naar school gaan is een belangrijk onderdeel van het herstel.		
Wat verwachten we	Een tussenvoorziening voor de jongvolwassenen zal naar verwachting in de regio een grote ventiefunctie hebben om de druk op bestaande voorzieningen zoals de nacht- en dagopvang, Huis voor Jongeren en Beschermd Wonen te verlagen. Daarnaast willen we voorkomen dat jongeren tussen instellingen gaan rouleren of op straat komen te staan. Ook de overgangsproblemen die ontstaan bij 18-/18+ kunnen deels worden ondervangen door deze voorziening omdat de instroom al mogelijk is vanaf 16 jaar.		
Milestones (voortgang september 2022)	1. Opstart werkgroep		
	Er is een werkgroep opgestart met vertegenwoordigers van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel, projectteam BAD, het Leger des Heils en Humanitas. Er zijn een aantal bijeenkomsten geweest waarin het concept van de tussenvoorziening verder is verkend. Inhoudelijk hebben Leger des Heils en Humanitas veel ervaring met dit type kleinschalige en geclusterde woonvoorzieningen buiten Friesland. Naast alle inhoudelijke opgaven rond de ontwikkeling van deze woonvoorziening is het natuurlijk nodig dat het benodigde vastgoed beschikbaar is. De gemeenten doen hier nu onderzoek naar maar dit blijkt geen gemakkelijke opgave.		
	2. Realisatieplan tussenvoorziening Jongvolwassenen		
	3. Start nieuwe voorziening		
4. Evaluatie			
5. Inkoopkader			
Opmerkingen			
Betrokken partijen	SDF, LdH, Humanitas, gemeenten	Projectleider	NTB

Overige kleine projecten binnen BAD	
Introductie van de hulpkaart in de MO	Een aantal medewerkers van de MO instellingen hebben kennisgemaakt met de Hulpkaart en scholing gekregen van MEE Friesland hoe zij de hulpkaart eventueel kunnen verstekken aan cliënten. De Hulpkaart is er voor mensen die in een situatie kunnen komen waarin ze de regie kwijt zijn of geen woorden kunnen geven aan wat zij

	<p>willen. Dat kan bijvoorbeeld gaan om mensen met lichte dementie, een verslavingsproblematiek, een niet aangeboren hersenletsel, een licht verstandelijke beperking of een psychische aandoening. Maar eigenlijk is de Hulpkaart er voor iedereen die de kaart wil en denkt nodig te hebben. Iemand kan alleen zelf bepalen of hij behoefte heeft aan een Hulpkaart.</p> <p>Vanuit BAD wordt de inzet van de Hulpkaart gestimuleerd omdat het kan bijdragen aan een betere begeleiding van dak- en thuisloze burgers en escalatie van problemen kan voorkomen. In een volgende rapportage doen we verslag van het aantal uitgegeven hulpkaarten in Friesland.</p>
<p>Leernetwerken Verward Gedrag</p>	<p>De succesvolle aanpak "Friese Leernetwerken; leren van casussen" dat is gestart onder de regionale aanpak verward gedrag wordt voortgezet binnen de BAD. De systematiek van design thinking en Community of Practice is door o.a. Nynke Boonstra (lector NHL-Stenden) ontwikkeld. Er zijn nu twee gemeenten (NEF/Dantumadeel en SWF) die een drietal zeer complexe casussen rond dak- en thuisloze burgers hebben ingebracht. Onderdeel van dit project is ook het opleiden van medewerkers uit sociale wijkteams in het toepassen van de ontwikkelde methodiek. Er is ook een mooi publicatie verschenen van de Leernetwerken, deze is beschikbaar bij SDF.</p>